

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.295/2023/4.

A felperes: I. rendű felperes, I. rendű felperes címe, I. rendű,
II. rendű felperes, II. rendű felperes címe, II. rendű

A felperes képviselője: Litresits Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe¹, amely az I. és II. rendű felperest képviseli

Az alperes: alperes, alperes címe

Az alperes képviselője: dr. Tálosi Adrienn ügyvéd, ügyvéd címe²

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 39.P.20.790/2023/7.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatja és a keresetet elutasítja. Mellőzi a cég¹-t perköltség és eljárási illeték megfizetésére kötelező rendelkezést.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg személyenként 36.000 (harminchatezer) forint kereseti és 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára. Az illeték megfizetése e határozat meghozatalának napjától számított 60. napon esedékes.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű felperes település polgármesterének, személy¹-nek a fia. A II. rendű felperes az I. rendű felperes tulajdonában álló gazdasági társaság, melynek vezető tisztségviselője az I. rendű felperes.

[2] A www.origo.hu internetes portál az alperes szerkesztésében és a cég¹ kiadásában álló sajtótermék.

[3] A www.origo.hu internetes oldalon 2023. február 3-án cikk jelent meg „Családok otthona került veszélybe személy¹-ék ingatlanmachinációi miatt településen” címmel. Az írás szerint „személy¹ települési polgármester családjának két építési projektje kapcsán is súlyos problémák merültek fel. Az egyik esetben a bíróság mondta ki, hogy a társasház fennmaradási engedélye semmis. Egy másik esetben pedig a szakértői vizsgálat tárt fel súlyos hiányosságokat, amelyek miatt veszélyesnek nyilvánították az épületet.” (...) „személy¹-nek, település baloldali polgármesterének és körének építési vállalkozásait már korábbi cikkeinkben bemutattuk, mint ahogy azt is: a fia által építtetett társasház megkeseríti a lakók életét az utca¹-ben. Cikkeinket ide és ide kattintva olvashatja el. Ám az még nagyobb botrány, hogy több család akár az otthonát is elveszítheti I. rendű felperes cégének gondatlanságából.” (...) „A közelmúltban ugyanis az ingatlan¹ címe szám alatti társasház tulajdonosai azzal

voltak kénytelenek szembesülni, hogy a Budapest Környéki Törvényszék döntése értelmében semmis az épület fennmaradási engedélye. Az ügy előzménye, hogy a bíróság kimondta: semmis az építési engedély - miközben az ingatlan már megépült és abba be is költöztek a lakók. Ha I. rendű felperes - a polgármester fiának - cége, a II. rendű felperes nem szerzi meg a fennmaradási engedélyt egy megismételt hatósági eljárásban, akkor a társasházban élők, a lakástulajdonosok elveszíthetik otthonukat.” (...) „Az előzőekben említett ingatlanhoz közeli telken, az ingatlan2 címe szám alatt levő társasház esetében, amelyet szintén egy személy1-hez köthető cég, a cég2 (korábbi nevén cég3) kivitelezett, szintén komoly problémák merültek fel. Szakértői vélemények támasztják alá, hogy a szóban forgó ingatlan építése során számos szabálytalanság történt és az a gyanú áll fenn, hogy a használatbavételi engedély sem szabályos. Nem történt meg továbbá a szabályos műszaki átadás-átvétel sem, jótállási jegyeket sem adott át az eladó és a felkért szakértők kimondták: az épület élet- és balesetveszélyes - foglalta össze a helyi, portál2.”

[4] A felperesek a 2023. március 4-én a sajtóközleményben foglalt, megjelölt közlések miatt előzetes helyreigazítási kérelmet küldtek az alperesnek. Az alperes a kérelemben foglaltaknak nem tett eleget, a megkeresésre nem reagált.

[5] A felperesek keresetlevelükben az előzetes kérelemben foglaltakkal egyező tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére kérték kötelezni az alperest. Kereseti kérelmük jogalapjaként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) bekezdésében foglaltakra hivatkoztak.

[6] Az alperes ellenkérelmében a keresetek elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a kifogásolt közlés egy aktuális közéleti, politikai vitához kapcsolódik, a tartalom a közvélemény tájékoztatása érdekében jelent meg.

[7] Nem vitatta, hogy a cikkben megjelölt társasház használatbavételi, illetve az építési, fennmaradási engedélyeinek megsemmisítésére a felperesek által megjelölt okból, hatósági mulasztás miatt került sor. Állította ugyanakkor, hogy a kifogásolt közlés valótlan tényállítást nem tartalmaz, illetve valós tényeket nem tüntet fel hamis színben, az írás nem kelti azt a látszatot, hogy az ingatlan1 címe szám alatti társasház vonatkozásában az engedélyek megsemmisítésére a II. rendű felperes mulasztása következményeként került sor.

[8] Érvelése szerint az olvasó számára is egyértelmű, hogy az a kijelentés, mely szerint „több család akár az otthonát is elveszítheti I. rendű felperes cégének gondatlanságából,” nem az ingatlan1 címe, hanem az ingatlan2 címe szám alatt lévő társasházra vonatkozik. A „Ha I. rendű felperes - a polgármester fiának - cége, a II. rendű felperes nem szerzi meg a fennmaradási engedélyt egy megismételt hatósági eljárásban, akkor a társasházban élők, a lakástulajdonosok elveszíthetik otthonukat” közlés valós tényekből levont okszerű következtetés, és nem utal arra, hogy miért semmis az építési engedély.

[9] Hivatkozott arra is, hogy a helyreigazítás közzétételének felperesek által kért módja, a 24 órán keresztül való megjelenés a jogszabályi követelményekkel nem áll összhangban, és kérte a megjelenési időtartam mérséklését. A felperesek által igényelt perköltség összegét eltúlzottnak értékelte és ugyancsak annak mérséklését indítványozta.

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 5 napon belül egyrészt az általa szerkesztett www.origo.hu internetes portálon a 2023. február 3-án közzétett „Családok otthona került veszélybe személy1-ék ingatlanmachinációi miatt településen” címmel megjelent cikk címe alatt, a lead felett közvetlenül, további kattintás nélkül elérhető módon, azonos betűtípus és betűméret alkalmazásával, továbbá közvetett és/vagy közvetlen szöveges és/vagy képi kommentár nélkül, mindaddig, amíg az eredeti cikk hozzáférhető, de legalább 30 napig; továbbá a

www.origo.hu kezdőoldalának legelején, ún. görgetés nélkül ugyanolyan módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikk megjelenítésre került, 24 óra időtartamban „Helyreigazítás: I. rendű felperessel és a II. rendű felperessel kapcsolatban „ címmel tegye közzé azt a linket, amelyre való kattintással az eredeti cikk és abban a következő helyreigazító közlemény közvetlenül elérhető:

[11] „Helyreigazítás I. rendű felperessel és a II. rendű felperessel kapcsolatban:

[12] A 2023. február 3-án megjelent »Családok otthona került veszélybe személyl-ék ingatlanmachinációi miatt településen« című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy az ingatlanl címe szám alatti társasházban több család akár az otthonát is elveszítheti I. rendű felperes cégének gondatlanságából. A valóság ezzel szemben az, hogy a társasház építési, továbbá fennmaradási és használatbavételi engedélyeinek bírósági megsemmisítésére nem I. rendű felperes cégének, a II. rendű felperesnek, hanem a megyei Kormányhivatal eljárása során történt, további ügyfél bevonására vonatkozó hatósági mulasztása miatt került sor.”

[13] Az alperes kiadóját a felperes részére 520.700 forint perköltség, az állam javára 36.000 forint kereseti illeték megfizetésére kötelezte.

[14] Alkalmazott jogszabályként Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) IX. cikk (2) bekezdését, az Smtv. 10. §-át, 12. § (1) és (2) bekezdését és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. § (1) és (2) bekezdését idézte.

[15] A szabad véleménynyilvánítás korlátainak az adott ügyre vonatkozó meghatározásánál az Alkotmánybíróság által a 3329/2017. (XII. 8.) AB határozatban a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat alapján kialakított tesztet alkalmazta.

[16] A cikk tárgya szerint a települési polgármester fia gazdasági társaságának közreműködésével épült társasházak építési, illetve fennmaradási engedélyét megsemmisítették. Az I. rendű felperes anyja település polgármestere, ezért közszereplő. Az írás nem az I. rendű felperes magánszféráját érinti, az közérdeklődésre számot tartó kérdést jár körül, az I. rendű felperes tulajdonában álló II. rendű felperes gazdasági tevékenységét, projektjét, az azzal összefüggő eseményeket mutatja be, így a cikk tartalma közügyben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz, a közügyek szabad vitatását érinti {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [47], 3328/2017. (XII. 8.) AB határozat, Indokolás [40]-[43]}.

[17] Alaposnak találta azt a hivatkozást, mely szerint a „Ha I. rendű felperes - a polgármester fiának - cége, a II. rendű felperes nem szerzi meg a fennmaradási engedélyt egy megismételt hatósági eljárásban, akkor a társasházban élők, a lakástulajdonok elveszthetik otthonukat” közlés valós tényből levont okszerű következtetés. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a felperesek nem ezt, hanem azt a kijelentést kifogásolták, miszerint „több család az otthonát is elveszítheti I. rendű felperes cégének gondatlanságából.” Ezt a közlést (a családok az otthonaikat – azaz a társasházak az engedélyeiket – a II. rendű felperes gondatlansága miatt veszíthetik el) tényállításnak minősítette.

[18] A sérelmezett közlést a PK 12. számú állásfoglalásban foglaltaknak megfelelően vizsgálva arra a megállapításra jutott, hogy a „több család az otthonát is elveszítheti I. rendű felperes cégének gondatlanságából” kijelentés az ingatlanl címe szám alatti társasházra vonatkozik.

[19] Az alperes nem vitatta, hogy az ingatlanl címe szám alatti társasház engedélyeinek megsemmisítésére nem a II. rendű felperes magatartása vagy mulasztása okán, hanem hatósági mulasztás miatt került sor. Ebből következően valótlan az a közlés, mely szerint - az engedélyek hiánya miatt - több család akár az otthonát is elveszítheti a II. rendű felperes gondatlanságából. Az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozata

értelmében a sajtó véleménynyilvánítási szabadsága nem terjed ki az igazolhatóan, bizonyíthatóan valótlan tények közlésére, ha a tényeket állító tudta, hogy a közlése valótlan, vagy annak valótlanágáról azért nem tudott, mert a foglalkozása szerint tőle elvárt figyelmet vagy körültekintést elmulasztotta. Az alperes az adott esetben a tőle elvárható gondosságot, figyelmet elmulasztotta, nem hitelesen és tárgyilagosan tájékoztatta az olvasókat.

[20] Mindezek alapján a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján helyreigazító közlemény közzétételére kötelezte az alperest.

[21] A helyreigazítás szövegét és közzétételének módját a felperesek kérelmének és a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően határozta meg.

[22] Megítélése szerint a helyreigazításra utaló közlemény kezdőoldalon történő közzétételének felperesek által igényelt 24 órás időtartama megfelel az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglalt hasonló módon történő helyreigazítás törvényi kötelezettségének és az internetes portálokon történő helyreigazítással kapcsolatban kialakult bírói gyakorlatnak.

[23] A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) bekezdés és 499. § (1) bekezdés figyelembevételével döntött.

[24] Ennek körében a felperesek jogi képviselőjének a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (1) bekezdésének *a)* pontja alapján meghatározott ügyvédi munkadíját, valamint a *b)* pont alapján felszámított készkiadását vette figyelembe, a csatolt megbízási szerződésben meghatározott mértékben. Megállapította, hogy a sajtó-helyreigazítási kérelem elkészítéséért és megküldéséért 80.000 forint + áfa összegű, a keresetlevél elkészítéséért 250.000 forint + áfa összegű munkadíj, a per tárgyalásán való részvételért pedig 50.000 forint + áfa összegű munkadíj és 30.000 forint + áfa összegű útiköltség illeti meg a jogi képviselőt. A felszámított munkadíjat és útiköltséget a ténylegesen végzett munkával és költséggel arányban állónak tekintette.

[25] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett.

[26] Jogorvoslati kérelmében az ítélet megváltoztatását és elsődlegesen a kereset elutasítását, a felperesek perköltségben marasztalását, másodlagosan a helyreigazításra utaló közlemény főoldalon való közzététele időtartamának mérséklését, a felperesek részére fizetendő perköltség összegének 100.000 forintra mérséklését kérte.

[27] Előadása szerint az elsőfokú ítélet sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdését, valamint az Ükr. 2. § (2) bekezdését.

[28] A „több család akár az otthonát is elveszítheti I. rendű felperes cégének gondatlanságából” közlés nem tényállítás, ezért sajtó-helyreigazítást sem lehetett volna elrendelni.

[29] Az elsőfokú bíróság a kifogásolt cikket összefüggéseiben tévesen értékelte. Az írás több építési projektet is említ, külön megjelölve az egyes projektek hibáit. A sajtóközlemény objektíven, a valóságnak megfelelően közli, hogy az ingatlan1 címe szám alatti társasház vonatkozásában bírósági határozat alapján semmis az épület fennmaradási engedélye. A valóságnak megfelelően tartalmazza ennek előzményeként azt is, hogy az építési engedély semmissége miatt lett semmis a fennmaradási engedély. Nem utal arra, hogy az építési engedély semmisségének mi az oka, arra pedig különösen nem, hogy az ok „I. rendű felperes cégének gondatlansága” lenne.

[30] Érvelése szerint az olvasó számára is egyértelmű, hogy az „Ám az még nagyobb botrány, hogy több család akár az otthonát is elveszítheti I. rendű felperes cégének gondatlanságából” közlés nem az ingatlan1 címe, hanem az ingatlan2 címe szám alatt levő társasházra vonatkozik.

[31] Hivatkozott az alperes arra is, hogy a helyreigazításra utaló közlemény főoldalon történő közzétételének módja, az elrendelt időtartam sérti az Smtv. 12. § (2) bekezdését, mivel túlterjeszkedik azon törvényi fordulaton, hogy a helyreigazítást „a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben” kell közzétenni. A közlemény 24 óra időtartamban történő közzététele nincs összhangban az idézett jogszabályi rendelkezéssel, hiszen a főoldalon a cikkek címei legfeljebb néhány óra időtartamban jelennek meg.

[32] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A perköltség összegének felülbírálata körében kérte figyelembe venni, hogy a bíróság egy tárgyalást tartott, az ügy megítélése egyszerű. Köztudomású tényként hivatkozott arra, hogy a felperes képviselője rendszeresen jár el sajtó-helyreigazítási perekben, továbbá a sajtó-helyreigazítási kérelmek, a sajtó-helyreigazítás iránti keresetlevelek – a kötelező tartalmi elemek miatt – túlnyomó részben sablonszerűek.

[33] A felperesek által a sajtó-helyreigazítási kérelem elkészítéséért és megküldéséért (80.000 forint + áfa összeg), a keresetlevél elkészítéséért (250.000 forint + áfa összeg), a tárgyaláson való részvételért (50.000 forint + áfa összeg), illetve a jogi képviselő útiköltsége jogcímén (30.000 forint + áfa összeg) felszámított és az elsőfokú bíróság által 520.700 forintban megítélt perköltség eltúlzott, tekintettel a kifogásolt cikk és közlés terjedelmére, valamint a kérelem és a keresetlevél sablonszerűségére, valamint arra, hogy a perfelvételi és az érdemi tárgyalás rövid volt, a felperesek képviselőjének az ellenkérelem ismeretében a tárgyalásra különös időráfordítást igénylő felkészülésre nem volt szüksége. A jogi képviselő székhelye és a bíróság közötti közúti távolság 3,7 km, a képviselő nem is igazolta, hogy mivel érkezett a tárgyalásra. Kiemelte, hogy a Fővárosi Törvényszék és a Fővárosi Ítéltábla gyakorlata alapján sajtó-helyreigazítási perekben ilyen mértékű ügyvédi munkadíjat a bíróság nem állapít meg.

[34] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és hírportált üzemeltető cégl másodfokú perköltségben marasztalását kérték. A perköltséget az Ükr. 2. § (1) bekezdésének a) pontja és a fellebbezési ellenkérelem elkészítésére fordított idő (3 megkezdett munkaóra) alapján 135.000 forint + áfa összegben számították fel.

[35] Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló tényeket helyesen értékelve és a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazva hozta meg ítéletét. Az elsőfokú bíróság a sérelmezett közlést helyesen minősítette tényállításnak.

[36] Iratellenesnek értékelték a fellebbezés azon érvelését, miszerint az írásban „Semmilyen utalás nincs arra, hogy az építési engedély semmisségének mi az oka, különösen olyan, hogy »I. rendű felperes cégének gondatlansága«” Az elsőfokú ítélet indokolása [27] bekezdésének idézésével azt hangsúlyozták, hogy a cikket olvasó számára egyértelmű, hogy a sérelmezett közlés melyik építési projektre vonatkozik.

[37] A helyreigazító közlemény közzétételének módja és időtartama tekintetében – egyetértve az elsőfokú ítélet [31] bekezdésében foglaltakkal – azt emelték ki, hogy az internetes sajtótermék sajátosságai miatt a cikk helyreigazítása önmagában nem alkalmas arra, hogy az olvasók a helyreigazítást megismerjék. Ezért van szükség arra, hogy a kezdőoldalon is megjelenjen 24 órás időkeretben a helyreigazítás ténye figyelemfelhívásra alkalmas módon és akként, hogy az olvasó a címre kattintva közvetlenül ismerhesse meg a valós tényeket az így megjelenő helyreigazított írás által. Érvelésük szerint a politikai vita ténye és az ügy jelentős közérdeklődésre számot tartó jellege, valamint az alperes rosszhiszeműsége indokolja a helyreigazító közlemény elsőfokú ítéletben foglaltak szerinti közzétételét. Álláspontjuk alátámasztására számos eseti döntés indokolását idézték abban a körben, amelyben a bíróságok a helyreigazításra utaló közlemény főoldalon 24 óra

időtartamban való megjelentetést az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglaltakkal összhangban állónak ítélték.

[38] A perköltségre vonatkozó fellebbezés vonatkozásában elsősorban arra hivatkoztak, hogy a Pp. 366. § (1) bekezdése alkalmazásának lett volna helye, mert a perköltségre vonatkozó rendelkezés ellen kizárólag az elsőfokú ítélet rendelkező részében megnevezett cégl nyújthatott volna be joghatályos fellebbezést.

[39] Eseti döntések perköltségre vonatkozó rendelkezéseinek és indokolásának idézésével kívánták alátámasztani, hogy a jogi képviselő eljárásával felmerült perköltség nem eltűlt.

[40] Számítási példával mutatták be, hogy a beérkező bevételeket terhelő járulékok megfizetését követően a jogi képviselőjük nettó „munkabére” a perköltségként megítélt összeg felét sem éri el. Az Ükr. és a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) megállapításáról szóló 224/2001. (XI. 21.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése rendelkezéseinek összevetésével kimutatták, hogy 2003. szeptember 1-jén az Ükr. rendelkezései alapján akkor megállapítható 5.000 forintos óradíj a havi minimálbér 10%-a volt. Ezt az arányosítást, a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 573/2022. (XII. 23.) Kormányrendeletben foglalt összegeket alapul véve 2023. január 1-jére vonatkozóan, megállapítható, hogy az Ükr. alapján felszámítható 6.000 forint ötszöröse követné a garantált bérminimum összegét.

[41] Álláspontjuk szerint a perköltség összegének mérlegelésénél nem hagyható figyelmen kívül a képviselőtükét ellátó ügyvédi iroda hozzávetőleges rezsiköltsége és a befektetett munka mennyisége, az, hogy a befektetett idő a piaci viszonyok figyelembevételével mennyiben árazható be. Az ügyvédi tevékenység piaci alapon működő szolgáltatás, a díjazás megállapodás kérdése, ugyanakkor a megállapodás nem szakadhat el a realitásoktól.

[42] Az ügyvédi tevékenység ún. alapköltsége magában foglalja a költségeket (pl. telefon, internet, nyomtató, benzin, bérleti díj, kamarai tagdíj, MÜBSE díj) és az ügyvéd díjazását. Eseti döntéseknek a perköltség (ügyvédi munkadíj) megállapításánál irányadónak vett értékelési szempontokra vonatkozó indokolásának idézésével kívánták alátámasztani, hogy a 35.000 forintos óradíj nem tekinthető eltűzöttnek.

[43] A fellebbezés alapos.

[44] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ban megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így – az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelemben és ellenkérelemben foglaltak korlátai között gyakorolta. Az elsőfokú ítéletnek nem volt jogerőre emelkedett rendelkezése.

[45] Az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel a jogvita alapjogi érintettségét, azt, hogy a bíróságoknak az ítélezési tevékenységük során az Smtv. 12. § (1) bekezdését az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük {többek között 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33], 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29], 3485/2022. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [37]}. A bíróságok alkotmányos kötelezettsége, hogy a perbelihez hasonló ügyekben a sajtószabadság korlátozására irányadó alkotmányos szempontok és az azokat kibontó AB határozatok figyelembevételével járjanak el, ennek során figyelemmel kell lenni a releváns alkotmányossági szempontokra {3/2015. (II. 2.) AB határozat Indokolás [20]}. Az elsőfokú bíróság az alapjogi szempontok szem előtt tartásával hozta meg ítéletét, az

alapul szolgáló alkotmánybíróági gyakorlatot is helyesen ismertette és alkalmazta, levont jogkövetkeztetésével azonban a másodfokú bíróság nem ért egyet.

[46] Az alperes a fellebbezésében az anyagi jog sérelmét a kifogásolt közlés téves jogi minősítésében látta megvalósultnak, azt állítva, hogy az nem tényállítás, hanem tényekből levont okszerű következtetés. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a sérelmezett írást összefüggéseiben tévesen értékelte, értelmezte. Érvelése szerint a cikk objektíven, a valóságnak megfelelően közli, hogy az ingatlan1 címe szám alatti társasház vonatkozásában bírósági határozat alapján – az építési engedély semmissége okán – semmis az épület fennmaradási engedélye. Az írás nem utal arra, hogy az építési engedély semmisségének „I. rendű felperes cégének gondatlansága” az oka. A sajtóközlemény elolvasása alapján az olvasó számára egyértelmű, hogy az „Ám az még nagyobb botrány, hogy több család akár az otthonát is elveszítheti I. rendű felperes cégének gondatlanságából” közlés nem az ingatlan1 címe, hanem az ingatlan2 címe szám alatt levő társasházra vonatkozik.

[47] A felperesek keresetlevelükben azzal a tartalommal kérték helyreigazító közlemény közzétételét, miszerint az alperes valótlanul állította, hogy „az ingatlan1 címe szám alatti társasházban több család akár az otthonát is elveszítheti I. rendű felperes cégének gondatlanságából”. A keresetlevél tényállási részében arra hivatkoztak, hogy a cikk azt a való tény, miszerint a Budapest Környéki Törvényszék a település, az ingatlan1 címe szám alatti társasház építési engedélyét a 2022. március 30-án meghozott 102.K.702.279/2020/57. számú, majd a fennmaradási és használatbavételi engedélyét a 2022. november 29-én meghozott 9.K.701.405/2022/14. számú ítéletével megsemmisítette, abban a hamis színben tüntette fel, hogy az építési, továbbá a fennmaradási és használatbavételi engedély megsemmisítésére az építető II. rendű felperes – amelynek jelenleg az I. rendű felperes az ügyvezetője és a tulajdonosa – mulasztása következményeként került sor. Fellebbezési ellenkérelmükben pedig azzal érveltek, hogy az elsőfokú bíróság a kifogásolt közlést helyesen minősítette tényállításnak. Az elsőfokú ítélet indokolásának idézésével azt az értékelést is helytállónak ítélte, hogy a közlés az olvasó számára azt közvetíti, hogy a családok az otthonaikat – azaz a társasházak az engedélyeiket – a II. rendű felperes gondatlanságából veszíthetik el. Hivatkoztak arra is, hogy a kijelentés az olvasó számára is egyértelműen megállapíthatóan az ingatlan1 címe szám alatti társasházra vonatkozik.

[48] A Fővárosi Ítéltáblának a Pp. 370. § (1) bekezdését szem előtt tartva ezeknek a jogi érveknek, indokoknak a keretei között, a felek által meghatározott értelmezési tartományban kellett a felülbírálati jogkörét gyakorolnia. Vizsgálnia kellett tehát a közlés jogi minősítésének (tényállítás vagy értékítélet) helytállóságát, ennek eldöntéséhez pedig azt, hogy a kijelentés az átlagosan tájékozott olvasóhoz milyen tartalmat közvetít.

[49] A felperesek igényének elbírálása szempontjából annak van jelentősége, hogy a sajtó-helyreigazítás csak tényekre vonatkozhat, annak alapjául valótlan tények állítása vagy híresztelése, illetve való tények hamis színben feltüntetése szolgálhat. Értékítélet, vélemény is megjelenhet tényből tényre következtetés formájában, ilyen esetben a sajtó-helyreigazítás iránti kereset – az Smtv. 12. § (1) bekezdésének megfelelően – akkor lehet alapos, ha a következtetés ténybelileg megalapozatlan, az értékítélet kifejtésére a logika alapvető szabályainak sérelmével került sor.

[50] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítási igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is (a Kúria Pfv.IV.20.685/2021/4., Pfv.IV.20.619/2021/4., Pfv.IV.21.483/2021/5. számú határozatai).

[51] A cikk témája a települési polgármester, személy1 családjának két – a település, az ingatlan1 címe, illetve ingatlan2 címe szám alatti társasházak – építési projektjével kapcsolatos problémák bemutatása. Az írás leadjében ismerteti, hogy „az egyik esetben a bíróság mondta ki, hogy a társasház fennmaradási engedélye semmis. Egy másik esetben pedig a szakértői vizsgálat tárt fel súlyos hiányosságokat, amelyek miatt veszélyesnek nyilvánították az épületet”. Linkeléssel elérhető cikkekre utalva közli, hogy az I. rendű felperes által „építettett társasház megkeseríti a lakók életét az utca1-ben”. Ennél is nagyobb botránynak ítéli ugyanakkor, hogy „több család akár az otthonát is elveszítheti I. rendű felperes cégének gondatlanságából”. Ismerteti, hogy az ingatlan1 címe szám alatti társasház építési és fennmaradási engedélye a bíróság döntése értelmében semmis és ha a II. rendű felperes „nem szerzi meg a fennmaradási engedélyt egy megismételt eljárásban, akkor a társasházban élők, a lakástulajdonosok elveszíthetik otthonukat”. az ingatlan2 címe szám alatti társasház vonatkozásában pedig arról számol be, hogy azt szintén egy személy1-hez (a linkelt cikkekből megállapíthatóan az I. rendű felpereshez) köthető cég, a cég2, korábbi nevén cég3) kivitelezte, az „építés során számos szabálytalanság történt és az a gyanú áll fenn, hogy a használatbavételi engedély sem szabályos (...) a felkért szakértők kimondták: az épület élet- és balesetveszélyes”. A sajtóközlemény link elhelyezésével elérhetővé teszi a portál2 alapul szolgáló írását is.

[52] A hír nem állítja, hogy az építési és fennmaradási engedély megsemmisítésére a II. rendű felperes magatartása, gondatlansága miatt került sor, és a bíróság általi megsemmisítést ilyen hamis színben sem tünteti fel. A cikk a két társasházat érintő építési projekttel kapcsolatos problémákat közli tényszerűen, a szerző nem az engedélyek megsemmisítésének okára, az ahhoz vezető körülményekre összpontosít, hanem arra, hogy a fennmaradási engedély újbóli megszerzésének hiányában, illetve a kivitelezési hiányosságok, az épület élet- és balesetveszélyessége, illetve a műszaki adminisztráció elmaradása okán a lakók mind az ingatlan1 utcájában, mind az ingatlan2 utcájában lévő társasházban bajba kerülhetnek, akár az otthonukat is elveszíthetik.

[53] Az írás a II. rendű felperes – illetve a nevesített ügyvezetője (I. rendű felperes) – építkezésekkel kapcsolatos eljárását minősíti gondatlannak, megjelölve a minősítés alapjául szolgáló tényeket is és ezek alapján vonja le azt a következtetést, hogy emiatt több család akár az otthonát is elveszítheti. A szerző kétségtelenül negatív tartalmú kritikai következtetésre jut, ez azonban okszerűtlennek, a logika szabályaival ellentétben állónak nem tekinthető akkor sem, ha a felperesek magukra nézve kedvezőtlennek ítélik.

[54] Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy az építési, illetve a fennmaradási engedélyek megsemmisítéséről döntő bírósági ítéletek elemzése, értelmezése meghaladja jelen per kereteit, a fennmaradási engedély megsemmisítéséről rendelkező határozat indokolása ugyanakkor az alperesi érdekelt építési engedélytől eltérő építkezésére és ennek alapján arra is utal, hogy az érdekelt jóhiszemű joggyakorlása fel sem merülhet, így alaptalan az a hivatkozása, hogy a fennmaradási engedély megsemmisítése a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogaira tekintettel kizárt. {Budapest Környéki Törvényszék 9.K.701.405/2022/14. számú ítélet indokolás [20]}

[55] A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperesek helyreigazítás iránti keresetét elutasította. Az elsődleges fellebbezési kérelem eredményessége folytán a főoldalon való közzététel időtartama és a felperesek javára megítélt elsőfokú perköltség vonatkozásában előterjesztett fellebbezést érdemben nem vizsgálta.

[56] Az alperes fellebbezése eredményes. Az elsőfokú ítélet megváltoztatása miatt a felperesek az első- és a másodfokú eljárásban egyaránt pervesztesnek minősülnek; a Fővárosi

Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezéseit is megváltoztatta, mellőzve a hírportál üzemeltetőjének marasztalását.

[57] A Pp. 81. § (1) bekezdése szerint a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. A (2) bekezdés szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható.

[58] Tekintettel arra, hogy az alperes perköltségigényt előterjesztett ugyan, költségeit azonban – a meg nem határozható pertárgyértékű ügyben – a jogszabálynak megfelelő módon [Ükr. 3. § (3) bekezdés] nem számította fel, a fellebbezési eljárással összefüggésben felmerült munkaórák vonatkozásában nyilatkozatot nem tett, a Fővárosi Ítéltábla nem ítelt meg első- és másodfokú perköltséget a javára.

[59] A perben a bíróság két keresetet bírált el, a felperesek egyszerű és célszerű pertársaságot alkottak. A tárgyi illetékfeljegyzési jogra tekintettel meg nem fizetett 36.000 forint kereseti és 48.000 forint fellebbezési illeték megtérítésére is a pereszes felpereseket kötelezte személyenként a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés *b)*, *c)* pontjára, a 42. § (1) bekezdés *a)* pontjára, a 46. § (1) bekezdésére, a 62. § (1) bekezdés *f)* pontjára tekintettel.

[60] Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ával megállapított Itv. 78. §-ának (4) bekezdése alapján a fizetendő illeték a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől – a jelen esetben az ítéltáblai határozat meghozatalának napjától – számított 60. napon esedékes. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájának száma 10032000-01070044-09060018.

[61] A másodfokú bíróság tájékoztatja a felpereseket, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Amennyiben az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként nem tesznek eleget a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Budapest, 2023. július 11.

dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

dr. Stecbauer Anita s.k.
bíró